

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004

2009

Έγγραφο συνόδου

A6-0356/2008

17.9.2008

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με τη διακυβέρνηση και την εταιρική σχέση στο εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, και μια βάση για τα σχέδια στον τομέα της περιφερειακής πολιτικής (2008/2064(INI))

Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης

Εισηγητής: Jean Marie Beaury

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	12
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ	17
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	20

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη διακυβέρνηση και την εταιρική σχέση στο εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, και μια βάση για τα σχέδια στον τομέα της περιφερειακής πολιτικής (2008/2064(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη της Συνθήκης ΕΚ, και κυρίως τα άρθρα της 158 και 159,
- έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και κυρίως το άρθρο της 15,
- έχοντας υπόψη τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2006, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής¹ (αποκαλούμενο κατωτέρω "γενικό κανονισμό για τα διαρθρωτικά ταμεία") και ιδίως το άρθρο του 11, με τίτλο "εταιρική σχέση",
- έχοντας υπόψη την Εδαφική Ατζέντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον Χάρτη της Λειψίας για την ευρωπαϊκή αειφόρο πόλη καθώς και το πρόγραμμα δράσης για την εφαρμογή της Εδαφικής Ατζέντας της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη τη μελέτη του θεματικού τμήματος «Διαρθρωτικές πολιτικές και πολιτική συνοχής» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με τίτλο Διακυβέρνηση και εταιρική σχέση στην περιφερειακή πολιτική,
- έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών (COTER-...) και τη γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ σχετικά με τη διακυβέρνηση και την εταιρική σχέση (CESE 1177/2008),
- έχοντας υπόψη τη διερευνητική γνώμη της ΕΟΚΕ με τίτλο «Προς μια ισορροπημένη ανάπτυξη του αστικού περιβάλλοντος: προκλήσεις και ευκαιρίες» (CESE 737/2008),
- έχοντας υπόψη τον «Πρακτικό Οδηγό σχετικά με την ευρωπαϊκή χρηματοδότηση της έρευνας, της ανάπτυξης και της καινοτομίας» της Επιτροπής,
- έχοντας υπόψη τον δεύτερο κύκλο του προγράμματος URBACT (2007-2013) ευρωπαϊκού προγράμματος που αποσκοπεί στην ενθάρρυνση της ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ των ευρωπαϊκών πόλεων και ιδίως μεταξύ των επτά νέων θεματικών δικτύων που αφορούν τη διακυβέρνηση,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 45 του Κανονισμού του,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Ελέγχου των Προϋπολογισμών (A6-0356/2008),

A. λαμβάνοντας υπόψη ότι το συμφέρον και η ευημερία των πολιτών βρίσκεται στο

¹ EE L 210 της 31.07.2006, σελ. 25

επίκεντρο των ευρωπαϊκών, εθνικών και περιφερειακών πολιτικών, και ότι ένα βελτιωμένο επίπεδο διακυβέρνησης και εταιρικής σχέσης, το οποίο θα στοχεύει στην εδραίωση ενός βελτιωμένου επιπέδου συντονισμού και συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων αρχών, θα είναι προς όφελος όλων των ευρωπαϊών πολιτών,

- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πρακτικές λύσεις που αναμένουν οι συμπολίτες μας στον τομέα των δημοσίων υπηρεσιών (δημόσιες μεταφορές, ύδρευση, κοινωνική στέγαση και δημόσια εκπαίδευση) προϋποθέτουν ορθή διακυβέρνηση σε επίπεδο δύο συμπληρωματικών συστημάτων: αφενός, ενός θεσμικού συστήματος που προβλέπει την κατανομή αρμοδιοτήτων και πόρων μεταξύ του κράτους και των περιφερειακών και τοπικών αρχών· αφετέρου, ενός συστήματος εταιρικών σχέσεων μεταξύ των διαφόρων δημοσίων και ιδιωτικών φορέων που εμπλέκονται στο συγκεκριμένο θέμα σε έναν καθορισμένο χώρο,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι θα πρέπει να επιστηθεί η προσοχή στον ορισμό της «εταιρικής σχέσης», όπως αυτός περιλαμβάνεται στο γενικό κανονισμό για τα διαρθρωτικά ταμεία, βάσει του οποίου το κάθε κράτος μέλος διοργανώνει εταιρική σχέση με τις αρχές και τους φορείς όπως:
- (α) τις αρμόδιες περιφερειακές και τοπικές αρχές, τις αρχές αστικών περιοχών και άλλες δημόσιες αρχές·
 - (β) τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους·
 - (γ) οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο φορέα που εκπροσωπεί την κοινωνία των πολιτών, περιβαλλοντικούς εταίρους, μη κυβερνητικές οργανώσεις, και φορείς αρμόδιους για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών,
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εταιρική σχέση η οποία πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλες τις σχετικές κοινότητες και ομάδες μπορεί να αποφέρει οφέλη και να προσδώσει προστιθέμενη αξία στην υλοποίηση της πολιτικής συνοχής μέσω ενισχυμένης νομιμότητας, εγγυημένης διαφάνειας και καλύτερης απορρόφησης των πόρων, και ότι θα πρέπει επίσης να αξιολογηθεί στη βάση της αξίας που αντιπροσωπεύει για την κοινωνία και τους πολίτες.
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή των διαφόρων εταίρων στη χάραξη των επιχειρησιακών προγραμμάτων θα διασφαλίσει την παραγωγή ενός εγγράφου το οποίο θα λαμβάνει πλήρως υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά μιας συγκεκριμένης περιοχής και θα ανταποκρίνεται όσο το δυνατόν καλύτερα στις απαιτήσεις και τις προκλήσεις στην περιοχή αυτή,
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μια ενισχυμένη εταιρική σχέση με πανεπιστήμια και ιδρύματα τριτοβάθμιας ή τεχνολογικής εκπαίδευσης, καθώς και με συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα, μπορεί να αποβεί επωφελής για τις στρατηγικές που εντάσσονται στο πλαίσιο της ατζέντας της Λισαβόνας, και για πολιτικές της ΕΕ που ασχολούνται με έρευνα και καινοτομία,
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το κοινωνικό κεφάλαιο με τη μορφή του ενεργού εθελοντισμού συνδέεται αναμφισβήτητα με την περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη και συνιστά

σημαντικό παράγοντα για τη μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων,

- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκτενής συμμετοχή των εταίρων που αναφέρεται στο γενικό κανονισμό για τα διαρθρωτικά ταμεία και μια καλύτερη συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων στην υλοποίηση των προγραμμάτων και των σχεδίων που χρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία και το Ταμείο Συνοχής θα συμβάλει σε μια αποτελεσματικότερη πολιτική συνοχής και θα ενισχύσει το αποτέλεσμά τους μόχλευσης,
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μια ολοκληρωμένη προσέγγιση πρέπει όχι μόνο να συνυπολογίζει τις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές πτυχές της εδαφικής ανάπτυξης, αλλά επιπλέον να συμβάλλει στον συντονισμό των συμφερόντων των διαφόρων εμπλεκόμενων φορέων ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες της εκάστοτε περιοχής προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι τοπικές και περιφερειακές προκλήσεις,
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι ένας καλύτερος συντονισμός των διαφόρων δημόσιων πολιτικών σε όλα τα εμπλεκόμενα διοικητικά επίπεδα και μια επιτυχημένη διακυβέρνηση αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης των περιοχών,
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έννοια της ολοκληρωμένης προσέγγισης έχει αναδειχθεί πλέον σε αναγκαιότητα και ότι πρέπει να τεθεί σε ουσιαστική εφαρμογή στην πράξη,
- ΙΒ. εκτιμώντας ότι οι διαρθρωτικές πολιτικές αποτελούν το δεύτερο σημαντικότερο σκέλος του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006 και αποτελούν τις μείζονος σημασίας πολιτικές της Ένωσης για την περίοδο 2007-2013,
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι πρέπει να οργανωθεί μια αποτελεσματικότερη και διαφανέστερη λειτουργία για όλους τους φορείς μεταξύ των διαφόρων αρχών, και δημόσιων και ιδιωτικών οργανισμών, χωρίς υποχρεωτικά να εκχωρηθούν νομικές αρμοδιότητες ούτε να συσταθούν νέοι οργανισμοί αλλά καθιστώντας κάθε οργανισμό πιο αποτελεσματικό χάρη στη συνεργασία του με τους υπολοίπους,
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι πρέπει να εξετασθεί μια συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών αρχών όσο το δυνατό νωρίτερα στις διαπραγματεύσεις για την κοινοτική νομοθεσία και ιδίως στις διαπραγματεύσεις για το επόμενο κανονιστικό πακέτο για την πολιτική συνοχής,
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έννοια των ζωνών «έλξης» για τη διαβίωση και την απασχόληση συνεπάγεται ότι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η κατάλληλη εδαφική μονάδα για τον χειρισμό καίριων ζητημάτων που άπτονται της καθημερινότητας των πολιτών (μεταφορές, δημόσιες υπηρεσίες, ποιότητα ζωής, απασχόληση και τοπικές οικονομικές δραστηριότητες, ασφάλεια κλπ.),
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αποτελεσματική διακυβέρνηση μπορεί να διευκολυνθεί μέσω της χρήσης κατάλληλου χωροταξικού σχεδιασμού,

- IZ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η γνώση των αρχών της διαχείρισης έργου από τους εμπλεκόμενους φορείς στην υλοποίηση της πολιτικής συνοχής είναι παράγοντας-κλειδί για τη βελτίωση και διευκόλυνση της διακυβέρνησης,
- II. λαμβάνοντας υπόψη ότι πρέπει να αξιοποιηθούν οι επιτυχημένες πρακτικές των νέων μεθόδων διακυβέρνησης και εταιρικής σχέσης συμπεριλαμβανομένων εκείνων που έχουν ήδη δοκιμασθεί με επιτυχία σε ευρωπαϊκά προγράμματα χρηματοδότησης, όπως η μέθοδος LEADER και η συνολική επιχορήγηση (σύμφωνα με τα άρθρα 42 και 43 του γενικού κανονισμού για τα διαρθρωτικά ταμεία),
- ΙΘ. εκτιμώντας ότι κατάλληλες διαρθρώσεις και στρατηγικές επικοινωνίας σε όλα τα στάδια (απόφαση, εφαρμογή, αξιολόγηση), που έχουν σχεδιασθεί σε στενή συνεργασία με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, ευνοώντας τη διάδοση της πληροφορίας σε όλα τα στρώματα της κοινωνίας, ενθαρρύνουν τη διαφάνεια, τη συμμετοχή όλων και την ανάπτυξη αισθήματος ίδιας ευθύνης,

Διακυβέρνηση και κοινοτικά κονδύλια

1. ζητεί από τα κράτη μέλη και τις περιφερειακές και τοπικές αρχές να εκμεταλλευτούν τις δυνατότητες των διαφόρων κοινοτικών ταμείων (διαρθρωτικά ταμεία, κοινοτικό πρόγραμμα πλαίσιο έρευνας και ανάπτυξης, και Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης) των οποίων σκοπός είναι να προωθήσουν την περιφερειακή και αστική ανάπτυξη με στόχο τη διευκόλυνση της ολοκληρωμένης χρηματοδότησης·
2. καλεί τις εθνικές περιφερειακές και τοπικές αρχές να ενισχύσουν τη χρήση της ολοκληρωμένης προσέγγισης κατά την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού·
3. προτείνει, στο πλαίσιο της μελλοντικής πολιτικής συνοχής, να καταστεί υποχρεωτική η ολοκληρωμένη προσέγγιση· θεωρεί ότι η εφαρμογή της αρχής αυτής θα πρέπει να πραγματοποιηθεί εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος·
4. προτείνει, για λόγους απλούστευσης και αποτελεσματικότητας, να γίνει μελέτη όσον αφορά τη σκοπιμότητα της συγχώνευσης των διαφόρων κοινοτικών ταμείων, και ιδίως του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, του Ταμείου Συνοχής, και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης στο πλαίσιο της μελλοντικής πολιτικής συνοχής για την περίοδο μετά το 2013·
5. σημειώνει ότι διαφανείς και σαφείς διαδικασίες είναι παράγοντες καλής διακυβέρνησης και για το λόγο αυτό καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, σε συνεργασία με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις προτάσεις των δυνητικών δικαιούχων, να εξετάσουν αμέσως - βάσει σταθερού χρονοδιαγράμματος που θα καθορισθεί από την Επιτροπή - πως θα απλουστευθούν και θα εξορθολογισθούν οι διαδικασίες και πως θα κατανεμηθούν σαφέστερα οι αρμοδιότητες για την εφαρμογή της πολιτικής συνοχής προκειμένου να ελαττωθεί ο γραφειοκρατικός φόρτος των φυσικών προσώπων και φορέων που εμπλέκονται·

6. καλεί την Επιτροπή να ενθαρρύνει την προσφυγή στο άρθρο 56 του γενικού κανονισμού για τα διαρθρωτικά ταμεία, που επιτρέπει τις εισφορές σε είδος για τα σχέδια που συγχρηματοδοτούνται από την Ένωση·

Διακυβέρνηση και εταιρική σχέση

7. καλεί την Επιτροπή να προβεί και να υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απολογισμότητας εφαρμογής της αρχής της εταιρικής σχέσης από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της εκπόνησης των Εθνικών Στρατηγικών Πλαισίων Αναφοράς (ΕΣΠΑ) και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, αναδεικνύοντας τους παράγοντες επιτυχίας και αποτυχίας της διακυβέρνησης, ερευνώντας ιδίως εάν οι γνωμοδοτήσεις και υποδείξεις των εταίρων ελήφθησαν υπόψη κατά την κατάρτιση των επιχειρησιακών προγραμμάτων·
8. καλεί την Επιτροπή να εκπονήσει έναν οδηγό που περιλαμβάνει σαφή ορισμό και κριτήρια αξιολόγησης καθώς και τη θέσπιση μέσων, εργαλείων και ορθών πρακτικών (μεταξύ άλλων για την επιλογή εταίρων) σχεδιασμένων για τη διευκόλυνση της εφαρμογής αποτελεσματικών εταιρικών σχέσεων σε συμφωνία με το άρθρο 11 του γενικού κανονισμού για τα διαρθρωτικά ταμεία με σεβασμό στο εκάστοτε θεσμικό πλαίσιο κάθε κράτους μέλους·
9. διαπιστώνει ότι η διαδικασία της σύναψης εταιρικών σχέσεων προϋποθέτει την ύπαρξη εταίρων που να διαθέτουν τις αναγκαίες αρμοδιότητες και τους αναγκαίους πόρους και συνεπώς ζητεί από τις διαχειριστικές αρχές να συμβάλουν στην ενίσχυση αυτών των δυνατοτήτων παρέχοντας εγκαίρως στους εταίρους, σύμφωνα με το άρθρο 11 του γενικού κανονισμού για τα διαρθρωτικά ταμεία, την ίδια πληροφόρηση που παρέχεται στις αρχές και θέτοντας στη διάθεσή τους ένα σαφώς καθορισμένο ποσό από τους πόρους τεχνικής βοήθειας για την εφαρμογή της αρχής της εταιρικής σχέσης παραδείγματος χάριν για την κατάρτιση, την οικοδόμηση κοινωνικού κεφαλαίου και την επαγγελματικοποίηση των δραστηριοτήτων τους στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης·
10. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο δεν καθορίστηκε μετρήσιμο ελάχιστο ποσό των Διαρθρωτικών Ταμείων για την εφαρμογή της αρχής της εταιρικής σχέσης· καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή να καθορίσουν σε μελλοντική νομοθεσία ελάχιστο μετρήσιμο ποσό των Διαρθρωτικών Ταμείων για την εφαρμογή της αρχής της εταιρικής σχέσης·
11. σημειώνει το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει ο εθελοντισμός στη διαδικασία εταιρικής σχέσης και καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να υποστηρίξουν και να διευκολύνουν το αξιολογικό έργο που επιτελούν οι εθελοντές συνεισφέροντας σ' αυτή τη διαδικασία και την εντονότερη συμμετοχή ατόμων και βασικών οργανώσεων στη δημοκρατία σε τοπικό επίπεδο στο πλαίσιο μιας πολυεπίπεδης εταιρικής σχέσης·
12. υπενθυμίζει την υποχρέωση διεξαγωγής δημόσιας διαβούλευσης με το ευρύ κοινό και τις οργανώσεις που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών σχετικά με τον προγραμματισμό με στόχο να αντικατοπτρίζονται οι προτάσεις τους και τονίζει ότι η συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών συμβάλλει στη νομιμοποίηση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, σημειώνει ότι οι προσπάθειες για τη συμμετοχή των πολιτών στις προετοιμασίες για τα επιχειρησιακά προγράμματα για την περίοδο 2007-2013 δεν ήταν τόσο επιτυχείς όσο αναμενόταν· καλεί συνεπώς την Επιτροπή να αναδείξει τις ορθές

πρακτικές και να διευκολύνει την εφαρμογή τους προκειμένου να βελτιωθεί η συμμετοχή των πολιτών ενόψει της επόμενης περιόδου προγραμματισμού·

13. επιβάλλει στις διαχειριστικές αρχές να ενημερώσουν τους εταίρους σχετικά με τον τρόπο και τον βαθμό στον οποίο λαμβάνονται υπόψη οι παρατηρήσεις που έγιναν από τους ίδιους κατά τα διάφορα στάδια της διαδικασίας προγραμματισμού των διαρθρωτικών ταμείων·
14. υπενθυμίζει ότι η εταιρική σχέση μπορεί να συμβάλλει στην αποδοτικότητα, αποτελεσματικότητα, νομιμότητα και διαφάνεια σε όλες τις φάσεις του προγραμματισμού και της υλοποίησης των Διαρθρωτικών Ταμείων, και μπορεί να διευρύνει τη δέσμευση και το αίσθημα ίδιας ευθύνης όσον αφορά τα αποτελέσματα του προγράμματος· καλεί για το λόγο αυτό τα κράτη μέλη και τις διαχειριστικές αρχές να προκαλέσουν τη στενότερη συμμετοχή των εταίρων σε ένα αρχικό στάδιο κάθε φάσης του προγραμματισμού του Διαρθρωτικού Ταμείου και στην εφαρμογή προκειμένου να αξιοποιηθεί καλύτερα η εμπειρία και οι γνώσεις τους·
15. παροτρύνει τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν τη στενότερη συνεργασία μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, μέσω της εδραίωσης συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, προκειμένου να υλοποιηθεί η διαρθρωτική χρηματοδότηση, δεδομένου ότι τα δυνητικά οφέλη που απορρέουν από τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα παραμένουν σε μεγάλο βαθμό αναξιοποίητα·
16. σημειώνει ότι τα νέα κράτη μέλη δεν συμμορφώθηκαν πλήρως με την αρχή της εταιρικής σχέσης και, ως εκ τούτου, θα μπορούσε να ενισχυθεί σταδιακά η εισαγωγή της·
17. ζητεί οι επόμενοι κανονισμοί για τα Διαρθρωτικά Ταμεία να περιλαμβάνουν ειδικές διατάξεις που θα καθιστούν την εφαρμογή της αρχής της εταιρικής σχέσης νομικά δεσμευτική, με σαφώς επαληθεύσιμα κριτήρια·

Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση

18. καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν όσο το δυνατό συντομότερα τις συγκεκριμένες δράσεις του πρώτου προγράμματος δράσης για την εφαρμογή της Εδαφικής Ατζέντας, της Ευρωπαϊκής Ένωσης ιδίως στο πλαίσιο της γραμμής της 3.1. προκειμένου να ενισχυθεί η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση·
19. προτείνει τη συμπερίληψη της διάστασης της διακυβέρνησης στο πλαίσιο της γραμμής 4.1 του πρώτου προγράμματος δράσης για την εφαρμογή της Εδαφικής Ατζέντας της Ευρωπαϊκής Ένωσης βάσει της οποίας ζητείται από το Δικτυακό Παρατηρητήριο της Ευρωπαϊκής Χωροταξίας (ORATE) να αναπτύξει νέους δείκτες για την εδαφική συνοχή·
20. είναι της άποψης ότι η επιτυχημένη πολυεπίπεδη διακυβέρνηση πρέπει να βασίζεται σε μια προσέγγιση «από κάτω προς τα πάνω»· καλεί στο πλαίσιο αυτό τις τοπικές και περιφερειακές αρχές να διερευνήσουν μέσα για την ενίσχυση της συνεργασίας τους και της επικοινωνίας με τις εθνικές κυβερνήσεις καθώς και με την Επιτροπή και συνιστά τη διεξαγωγή τακτικών συναντήσεων μεταξύ των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών·

21. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να αποκεντρώσουν την εφαρμογή της πολιτικής συνοχής ώστε να καταστεί δυνατή η καλή λειτουργία του συστήματος πολυεπίπεδης διακυβέρνησης με παράλληλη τήρηση της αρχής της εταιρικής σχέσης και της αρχής της επικουρικότητας και τα καλεί να λάβουν τα αναγκαία νομοθετικά και δημοσιονομικά μέτρα για την εν λόγω αποκεντρωση·
22. υπογραμμίζει ότι οι περιφερειακές και τοπικές διοικητικές δυνατότητες καθώς και η σταθερότητα και η συνέχειά τους αποτελούν προϋπόθεση για την αποδοτική απορρόφηση των πόρων και τη μεγιστοποίηση του αντικτύπου τους· καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν επαρκείς διοικητικές δομές και ανθρώπινο κεφάλαιο όσον αφορά τη στελέχωση, τις αποδοχές, την κατάρτιση, τους πόρους, τις διαδικασίες, τη διαφάνεια και την προσβασιμότητα·
23. ζητεί από τα εθνικά ελεγκτικά συνέδρια να διαδραματίσουν σημαντικότερο ρόλο στους μηχανισμούς ελέγχου, να διασφαλίσουν ότι τα κονδύλια δαπανώνται ορθώς, προκειμένου τα εν λόγω ελεγκτικά συνέδρια να αναλάβουν τις ευθύνες τους και να διαδραματίσουν πιο ενεργό ρόλο·
24. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να αναθέσουν την ευθύνη της διαχείρισης των διαρθρωτικών ταμείων σε περιφερειακές και τοπικές αρχές στη βάση συμφωνημένων όρων και κριτηρίων που πρέπει να τηρούν οι εν λόγω αρχές ώστε να εξασφαλισθεί η ενεργότερη συμμετοχή τους μέσω επίσημων συντονιστικών δομών στο έργο του σχεδιασμού και της υλοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων ή τουλάχιστον να τους διαθέσουν συνολικές επιχορηγήσεις με πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων τους που θα επιτρέψουν στις περιφερειακές και τοπικές αρχές να ενταχθούν πλήρως στο μηχανισμό της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης·

Διακυβέρνηση και εδαφική διάσταση

25. ζητεί από τα κράτη μέλη που δεν έχουν ακόμη προσαρμόσει την εθνική τους νομοθεσία κατά τρόπο που επιτρέπει την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Όμιλου Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ) να το πράξουν όσο το δυνατόν συντομότερα·
26. ζητεί από την Επιτροπή, κατά την εξέταση του πλέον κατάλληλου επιπέδου NUTS να επισημάνει την περιοχή στην οποία με βάση την κτηθείσα εμπειρία, μπορεί να εφαρμοσθεί καλύτερα μια ολοκληρωμένη πολιτική για την ανάπτυξη εδαφικών μονάδων που θα αποτελέσει το υπόβαθρο των ακόλουθων σχεδίων και ειδικότερα:
 - στην κλίμακα των ζωνών «έλξης» για τη διαβίωση και την απασχόληση, ήτοι των πόλεων και της γύρω υπαίθρου,
 - στην κλίμακα των περιοχών που απαιτούν ειδικές θεματικές προσεγγίσεις όπως οι οροσειρές, εκτεταμένες δασώδεις περιοχές, εθνικοί δρυμοί, οι λεκάνες απορροής ποταμών, οι παράκτιες περιοχές, νησιωτικές περιφέρειες και περιβαλλοντικά υποβαθμισμένες περιοχές για την ανάπτυξη προσεγγίσεων βάσει του τόπου·

Διακυβέρνηση και θεσμικά όργανα της Ένωσης

27. χαιρετίζει την αυξημένη αναγνώριση των περιφερειακών και τοπικών αρχών και την

ενίσχυση της αρχής της επικουρικότητας στη Συνθήκη της Λισαβόνας και καλεί τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα να εξετάσουν ήδη από τώρα τις απτές συνέπειες αυτών των εξελίξεων·

28. διαπιστώνει ότι δεν υπάρχει στους κόλπους του Συμβουλίου κάποιο σώμα που να ασχολείται ειδικά με την πολιτική συνοχής ώστε να διασφαλίζεται η στρατηγική παρακολούθηση αυτής της πολιτικής η οποία αποτελεί και την πρώτη θέση του προϋπολογισμού της Ένωσης, και ζητεί από τα κράτη μέλη να προβλέψουν στους κόλπους του Συμβουλίου ειδικές συνεδριάσεις των υπουργών που είναι αρμόδιοι για την πολιτική συνοχής·
29. χαιρετίζει τη δημιουργία διυπηρεσιακών ομάδων στην Επιτροπή όπως αυτές για την αστική πολιτική και την ολοκληρωμένη προσέγγιση· ζητεί από την Επιτροπή να αναπτύξει περαιτέρω αυτήν τη διατομεακή προσέγγιση και να ενημερώνει τακτικά το Κοινοβούλιο, την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με τα αποτελέσματα των εργασιών αυτών των ομάδων·
30. δεσμεύεται να μελετήσει την προσαρμογή του Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ώστε να καταστεί δυνατή η διατομεακή προσέγγιση θεμάτων που αφορούν πολλές κοινοβουλευτικές επιτροπές (προσωρινές ομάδες ή άλλου τύπου), ιδίως στο πλαίσιο της ομάδας εργασίας για την κοινοβουλευτική μεταρρύθμιση·
31. καλεί την Επιτροπή των Περιφερειών να ενισχύσει τις δράσεις της για την ανάπτυξη των πρακτικών διακυβέρνησης τόσο από ποσοτικής όσο και από ποιοτικής άποψης·

Μέσα προώθησης της επιτυχημένης διακυβέρνησης και εταιρικής σχέσης

32. ζητεί από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να υποστηρίξουν την ανάπτυξη εκπαιδευτικών δράσεων σε θέματα διακυβέρνησης και εταιρικής σχέσης, σε συνεργασία με το σύνολο των οργανισμών εκπαίδευσης και κατάρτισης, δημόσιων και ιδιωτικών, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι μεγάλες κοινοτικές προκλήσεις·
33. καλεί τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν με ορθό τρόπο τον χωροταξικό σχεδιασμό προκειμένου να συμβάλουν στη διευκόλυνση της ισορροπημένης περιφερειακής ανάπτυξης·
34. καλεί τους αιρετούς εκπροσώπους και τους υπαλλήλους των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών διοικήσεων και εταίρους που εμπλέκονται στη διαχείριση των επιχειρησιακών προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής σύμφωνα με το άρθρο 11 του γενικού Κανονισμού για τα Διαρθρωτικά Ταμεία να χρησιμοποιήσουν τους χρηματοδοτικούς πόρους της τεχνικής βοήθειας αυτών των προγραμμάτων για την εκπαίδευσή τους σε θέματα διακυβέρνησης ειδικά για αυτά τα προγράμματα και, πιο συγκεκριμένα, για την εκμάθηση των μεθόδων διαχείρισης έργου· καλεί επίσης την Επιτροπή να ζητήσει από τα κράτη μέλη να λογοδοτήσουν λεπτομερώς όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο έκαναν χρήση των ειδικών χρηματοδοτικών τους προγραμμάτων·
35. εκτιμά ότι τα ευρωπαϊκά δίκτυα ανταλλαγής ορθών πρακτικών θα πρέπει να διευρύνουν τις δράσεις τους στον τομέα της διακυβέρνησης και της εταιρικής σχέσης να δίνουν μεγαλύτερη έμφαση στα πολιτικά και στρατηγικά διδάγματα των προηγούμενων κύκλων

προγραμμάτων και να διασφαλίζουν δημόσια πρόσβαση στην ανταλλαγή εμπειριών σε όλες τις γλώσσες της ΕΕ συμβάλλοντας κατά τον τρόπο αυτό στη διασφάλιση της πραγματικής εφαρμογής των ορθών πρακτικών·

36. χαιρετίζει την πρωτοβουλία της γαλλικής προεδρίας της Ένωσης για την εκπόνηση ενός πλαισίου αναφοράς για τη βιώσιμη και αλληλέγγυα πόλη και ζητεί να συμπεριληφθεί σε αυτό η διάσταση της διακυβέρνησης και εταιρικής σχέσης·
37. προτείνει τη δημιουργία ενός προγράμματος ανάλογου με το πρόγραμμα ERASMUS για τους αιρετούς εκπροσώπους της περιφερειακής και της τοπικής αυτοδιοίκησης·
38. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η διακυβέρνηση ως προϋπόθεση της βιώσιμης ανάπτυξης

Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της περιφερειακής ανάπτυξης, δεν αρκεί να αποφασιστεί *τι πρέπει να γίνει*· πρέπει πρωτίστως να εδραιωθεί ένας μηχανισμός για το *πώς θα γίνουν* αυτά που πρέπει να γίνουν, δηλαδή η διακυβέρνηση.

Οι πολιτικές στην περιφερειακή και αστική κλίμακα πρέπει να εντάσσονται σε μια ευρύτερη στρατηγική ολοκληρωμένης ανάπτυξης. Πρέπει να δημιουργηθούν οι αναγκαίοι μηχανισμοί ώστε οι διάφορες πολιτικές να μην ανταγωνίζονται η μία την άλλη. Η βελτίωση της διακυβέρνησης αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση της βιώσιμης εδαφικής ανάπτυξης.

Επιτόπου, ο σχεδιασμός και η υλοποίηση της περιφερειακής ανάπτυξης παρακωλύονται συχνά λόγω του κατακερματισμού των αρμοδιοτήτων μεταξύ των διαφόρων δημόσιων αρχών (κεντρική εξουσία, περιφέρειες, δήμοι κλπ.), κάθε μία από τις οποίες έχει τις δικές της εξουσίες, τον δικό της προϋπολογισμό και τα δικά της χρονοδιαγράμματα. Τα γεωγραφικά και διοικητικά όρια δεν αντιστοιχούν πάντα σε μια εδαφική μονάδα που απαιτεί ομοιογενή αντιμετώπιση σε θέματα μεταφορών, εκπαίδευσης, κοινωνικής στέγης κλπ. Οι δομές πρέπει λοιπόν να ανταποκριθούν στις ανάγκες των πολιτών σε ένα κόσμο που χαρακτηρίζεται από αυξανόμενη αλληλεξάρτηση και ταχεία εξέλιξη.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση ως κινητήρια δύναμη για τη μετεξέλιξη της διακυβέρνησης

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αναπτύξει σε σημαντικό βαθμό τη διακυβέρνηση στους κόλπους των διαφόρων κρατών μελών. Οι ευρωπαϊκές πολιτικές, και κυρίως η πολιτική συνοχής, αποτέλεσαν το έναυσμα για μια διαδικασία μετεξέλιξης της διακυβέρνησης: από ένα σύστημα κατά κανόνα συγκεντρωτικό και χαρακτηριζόμενο από την ύπαρξη στεγανών (τόσο γεωγραφικών όσο και τομεακών), η διακυβέρνηση μετεξελίχθηκε σε ένα ολοένα πιο ολοκληρωμένο πολυεπίπεδο σύστημα.

Με σεβασμό στο θεσμικό πλαίσιο κάθε κράτους μέλους, στην κατανομή των αρμοδιοτήτων και στην αρχή της επικουρικότητας, τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα είναι σε θέση να προαγάγουν τη βελτίωση της διακυβέρνησης σε όλα τα επίπεδα: κοινοτικό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό.

Οι κοινοτικές πρωτοβουλίες, π.χ. URBAN I και II για τις αστικές περιοχές και LEADER για την ύπαιθρο, έχουν αποδείξει ότι οι μέθοδοί τους αποδίδουν. Πρόκειται για μια μεθοδολογία που χαρακτηρίζεται μεταξύ άλλων από μια ολοκληρωμένη εδαφική προσέγγιση, πολυτομεακή και από τη βάση προς τα άνω. Προϋποθέτει τη στενή συνεργασία με τις τοπικές αρχές και τις τοπικές κοινωνίες. Διαθέτει επίσης διάφορα καινοτόμα μέσα για την προώθηση μιας διαδικασίας διαρκούς μάθησης και δικτύωσης.

Βελτίωση της διακυβέρνησης: από την αφηρημένη έννοια στην πρακτική εφαρμογή

Η έννοια της ολοκληρωμένης προσέγγισης, δηλαδή η ουσιαστικότερη ολοκλήρωση όλων των

πολιτικών με εδαφικό, οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο, καταλαμβάνει ολοένα σημαντικότερη θέση στην ευρωπαϊκή νομοθεσία. Αυτή η έννοια προήλθε από την ανάγκη κατάργησης των στεγανών μεταξύ των πολιτικών και διοικητικών δομών.

Θεωρείται πλέον απολύτως αναγκαία. Τη συναντούμε σε πολλά κείμενα των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων και ιδίως στα κείμενα της πολιτικής συνοχής. Αποτελεί πλέον απαραίτητο στοιχείο για την αύξηση της αποτελεσματικότητας των ευρωπαϊκών πολιτικών.

Στον βαθμό που η ολοκληρωμένη προσέγγιση ταυτίζεται με την ανάγκη να λαμβάνονται υπόψη διάφορες πτυχές ενός σχεδίου, η διακυβέρνηση αποτελεί τον μηχανισμό υλοποίησής της.

Αυτή η σχέση αποσκοπεί στην κατάθεση μιας σειράς συγκεκριμένων προτάσεων που επιτρέπουν τη βελτίωση των συστημάτων διακυβέρνησης. Δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στην εφαρμογή της αρχής της εταιρικής σχέσης, που αποτελεί βασικό στοιχείο της πολιτικής συνοχής σε θέματα διακυβέρνησης.

Οι νέες μέθοδοι διακυβέρνησης δεν υποκαθιστούν τους δημόσιους οργανισμούς (ευρωπαϊκούς, εθνικούς, περιφερειακούς και τοπικούς) που διατηρούν τις αρμοδιότητες και τους προϋπολογισμούς τους· τους δίνουν απλώς τη δυνατότητα να εναρμονίσουν τις πολιτικές τους με τις πολιτικές των υπόλοιπων δημόσιων και ιδιωτικών φορέων που δραστηριοποιούνται στους ίδιους τομείς.

Διακυβέρνηση και κοινοτικά ταμεία

Η αρχιτεκτονική των διαρθρωτικών ταμείων με τους διάφορους στόχους τους, τα κριτήρια επιλεξιμότητας και τους εμπλεκόμενους φορείς παραμένει εξαιρετικά περίπλοκη, ωστόσο, όλα τα διαρθρωτικά ταμεία αλλά και τα άλλα κοινοτικά ταμεία επιδιώκουν τον ίδιο στόχο, ήτοι την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης στις περιφέρειες και τις πόλεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η δομή των ταμείων και οι μέθοδοι διακυβέρνησης πρέπει να διασφαλίζουν τη συμπληρωματικότητα των χρηματοδοτικών μέσων και να επιτρέπουν τον βέλτιστο δυνατό συντονισμό. Αυτός ο βέλτιστος συντονισμός θα είναι δυνατός μόνο αν οι δομές είναι απλές και διαφανείς. Η αρχιτεκτονική των διαφόρων ταμείων πρέπει λοιπόν να χαρακτηρίζεται από συνεκτικότητα και συμπληρωματικότητα.

Διακυβέρνηση και εταιρική σχέση

Μια βασική και χαρακτηριστική αρχή της διακυβέρνησης των διαρθρωτικών ταμείων είναι αρχή της εταιρικής σχέσης. Η αρχή της εταιρικής σχέσης κατέστησε τη διακυβέρνηση της πολιτικής συνοχής πιο διαφανή, πιο ανοιχτή και με μεγαλύτερη τάση ολοκλήρωσης, ωστόσο η εφαρμογή της παραμένει ανεπαρκής.

Η μελέτη που ζητήθηκε από το τμήμα πολιτικής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με θέμα «Διακυβέρνηση και εταιρική σχέση στην περιφερειακή πολιτική» (Governance and Partnership in Regional Policy) έθεσε επί τάπητος τις διαφορές και τις δυσκολίες στην εφαρμογή της αρχής της εταιρικής σχέσης. Στην ουσία δεν υπάρχει ένα και μοναδικό μοντέλο εταιρικής σχέσης αλλά 27 διαφορετικές προσεγγίσεις όσον αφορά την εφαρμογή αυτής της αρχής, ανάλογα με τα θεσμικά χαρακτηριστικά κάθε κράτους μέλους.

Μια επιτυχημένη εταιρική σχέση προϋποθέτει μια κάποια επένδυση στα πρώτα στάδια της

διαδικασίας αλλά έτσι εξασφαλίζεται στη συνέχεια εξοικονόμηση χρόνου, χρήματος και αποτελεσματικότητας.

Στο πλαίσιο του σεβασμού της αρχής της επικουρικότητας και του θεσμικού πλαισίου κάθε κράτους μέλους, η Επιτροπή οφείλει να αναλύσει την εφαρμογή της αρχής της εταιρικής σχέσης στα διάφορα κράτη μέλη και τις περιφέρειές τους. Επί τη βάση αυτής της ανάλυσης θα πρέπει να εκπονηθεί ένας οδηγός, κυρίως με στόχο την προώθηση και διάδοση των ορθών πρακτικών.

Επιπλέον θα πρέπει να ενισχύονται οι ικανότητες των εταίρων μέσω εκπαιδευτικών δράσεων, προκειμένου να μπορούν να συμμετέχουν πλήρως στην εταιρική σχέση.

Η συμμετοχή των πολιτών είναι ένα σημαντικό στοιχείο της αρχής της εταιρικής σχέσης. Στο πλαίσιο της προετοιμασίας της τρέχουσας περιόδου προγραμματισμού, στην πλειονότητα των περιφερειών, οι πολίτες δεν συμμετείχαν επαρκώς στη διαδικασία αυτή. Πρέπει να αναπτυχθούν νέες μέθοδοι προς αυτή την κατεύθυνση.

Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση

Η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση προϋποθέτει ότι κάθε κλίμακα – κοινοτική, εθνική, περιφερειακή ή τοπική – διαθέτει τις αναγκαίες αρμοδιότητες και ικανότητες για την υλοποίηση της πολιτικής συνοχής. Η εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας απαιτεί μια κάποια αποκέντρωση της πολιτικής συνοχής.

Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς στην εφαρμογή της πολιτικής συνοχής οφείλουν να συνεργαστούν στενά στο πλαίσιο των επιμέρους διοικητικών και θεσμικών δομών. Η επιτυχία ή η αποτυχία της συνεργασίας όλων των εμπλεκόμενων φορέων δεν εξαρτάται από το θεσμικό σύστημα. Το ίδιο ακριβώς σύστημα μπορεί άλλοτε να έχει καλά και άλλοτε άσχημα αποτελέσματα κατά την υλοποίηση των σχεδίων. Είναι σημαντικό να διερευνώνται περισσότερο οι παράγοντες αποτυχίας ή επιτυχίας, ανεξαρτήτως της θεσμικής δομής του εκάστοτε κράτους μέλους. Από αυτή την άποψη, το πρόγραμμα δράσης για την υλοποίηση της Εδαφικής Ατζέντας ή το νέο πρόγραμμα ORATE πρέπει να ενσωματώσουν και τις πτυχές της διακυβέρνησης.

Διακυβέρνηση και εδαφική διάσταση

Η εδαφική διάσταση αποκτά ολοένα και πιο κεντρική θέση στην πολιτική συνοχής. Η Συνθήκη της Λισσαβόνας συμπεριλαμβάνει την εδαφική συνοχή στους επίσημους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης παράλληλα με την οικονομική και κοινωνική συνοχή. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρόκειται να δημοσιεύσει το φθινόπωρο την Πράσινη Βίβλο της για την εδαφική συνοχή και στο πλαίσιο αυτό αναμένεται να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στο θέμα της διακυβέρνησης.

Η ενσωμάτωση της εδαφικής διάστασης στην πολιτική συνοχής καθιστά ταυτόχρονα αναγκαία τη διαβούλευση όσον αφορά το κατάλληλο εδαφικό επίπεδο για τις παρεμβάσεις. Πρέπει επίσης να αναλυθούν νέες έννοιες όπως αυτή της ζώνης «έλξης».

Οι Ευρωπαϊκοί Όμιλοι Εδαφικής Συνεργασίας είναι ένα εξαιρετικό εργαλείο για την

εδραίωση μιας αποτελεσματικής διακυβέρνησης, διασυνοριακής και διακρατικής, αλλά επί του παρόντος δεν αξιοποιείται επαρκώς λόγω της μη προσαρμογής των νομοθεσιών των κρατών μελών ή και της έλλειψης ουσιαστικής πολιτικής βούλησης.

Διακυβέρνηση και θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τα κοινοτικά θεσμικά όργανα πρέπει και αυτά να προσαρμόσουν την τρέχουσα οργάνωσή τους προκειμένου να εφαρμόσουν αποτελεσματικότερα τις αρχές της ολοκληρωμένης προσέγγισης.

Η τρέχουσα κατανομή των αρμοδιοτήτων στο μεν Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με το σύστημα των κοινοβουλευτικών επιτροπών στη δε Ευρωπαϊκή Επιτροπή με το σύστημα των Γενικών Διευθύνσεων δεν επιτρέπει τη σωστή αντιμετώπιση πολλών «εγκάρσιων» θεμάτων.

Έτσι, για παράδειγμα, τα θέματα των δημόσιων μεταφορών άπτονται της ρύπανσης, του κοινωνικού απαγκλωβισμού των περιφερειών, της αστικοποίησης κλπ., δηλαδή εμπίπτουν στην αρμοδιότητα πολλών και διαφορετικών κοινοβουλευτικών επιτροπών και Γενικών Διευθύνσεων.

Επίσης, το ύψος των πόρων που διατίθενται στα διαρθρωτικά ταμεία (36% του προϋπολογισμού της ΕΕ) συνεπάγεται ειδική παρακολούθηση σε επίπεδο Συμβουλίου.

Μέσα προώθησης της επιτυχημένης διακυβέρνησης

Για να καταστεί λειτουργική η διακυβέρνηση απαιτείται διαχείριση έργου. Η διαχείριση έργου βασίζεται σε μερικούς απλούς κανόνες. Πρόκειται για ένα μέσο που χρησιμοποιείται κυρίως στις επιχειρήσεις. Δεν επιτρέπει απλώς σε μια επιχείρηση να δημιουργήσει ένα νέο προϊόν σε ένα περιβάλλον αυξανόμενης περιπλοκότητας αλλά μπορεί επίσης να χρησιμεύσει για την επιτυχή έκβαση των σχεδίων που χρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία. Πρόκειται για ένα μέσο που προσφέρεται για τη ρύθμιση της αλληλεπίδρασης μεταξύ των διαφόρων εμπλεκόμενων μερών και κάνει πράξη την ολοκληρωμένη προσέγγιση.

Οι νέες μέθοδοι διακυβέρνησης όπως αυτή της διαχείρισης έργου πρέπει συνεπώς να προωθηθούν και να διαδοθούν. Πρέπει να εγκαινιαστεί μια διαδικασία διαρκούς μάθησης με αποδέκτες πολλούς και διαφορετικούς εμπλεκόμενους φορείς, ιδίως τους αιρετούς εκπροσώπους και τους υπαλλήλους των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών διοικήσεων.

Επίσης η δημιουργία ενός προγράμματος ERASMUS για τους αιρετούς εκπροσώπους της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι μια καλή ιδέα προς διερεύνηση για την ανταλλαγή ορθών πρακτικών στον τομέα της διακυβέρνησης.

Τέλος, τα ευρωπαϊκά θεματικά δίκτυα θα πρέπει να διευρύνουν τις δράσεις τους στον τομέα της διακυβέρνησης και με αυτόν τον τρόπο να τις καταστήσουν πιο αποτελεσματικές.

Συμπεράσματα

Η διακυβέρνηση, και ιδίως η αρχή της εταιρικής σχέσης, αναγνωρίζεται σήμερα ως ο κατ'

εξοχήν καθοριστικός παράγοντας όσον αφορά την αποτελεσματικότητα της χρήσης των διαρθρωτικών ταμείων. Πολλές θεωρητικές έννοιες έχουν αναπτυχθεί σχετικά αλλά συχνά στερούνται λειτουργικότητας και πρακτικών εφαρμογών.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ήδη αποδείξει ότι αποτελεί εξαιρετική κινητήρια δύναμη για τη μετεξέλιξη της διακυβέρνησης. Εφαρμόζοντας αυτές τις προτάσεις, θα μπορέσει να διαδραματίσει αυτόν τον ρόλο με σεβασμό στην αρχή της επικουρικότητας προωθώντας έτσι τη βιώσιμη ανάπτυξη των εδαφών.

15.7.2008

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ

προς την Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης

σχετικά με τη διακυβέρνηση και την εταιρική σχέση σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο καθώς και σε επίπεδο σχεδίων στον τομέα της περιφερειακής πολιτικής (2008/2064(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Jorgo Chatzimarkakis

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Ελέγχου των Προϋπολογισμών καλεί την Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. υπογραμμίζει ότι οι διαρθρωτικές πολιτικές αποτελούσαν το δεύτερο μεγαλύτερο σκέλος του προϋπολογισμού της ΕΕ για την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006 και αποτελούν τις μείζονος σημασίας πολιτικές για την περίοδο 2007-2013·
2. υπενθυμίζει ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο στην ετήσια έκθεσή του για το οικονομικό έτος 2006 κατέληξε ότι τουλάχιστον 12% του συνολικού ποσού που επιστράφηκε στο πλαίσιο σχεδίων στον τομέα των διαρθρωτικών πολιτικών δεν θα έπρεπε να είχε επιστραφεί, ότι 44% των επιστροφών του δείγματος επηρεάστηκε από σφάλματα και ότι σημαντικό ποσοστό σχεδίων επηρεαζόταν από σφάλματα συμμόρφωσης·
3. τονίζει ότι στην ίδια έκθεση το Ελεγκτικό Συνέδριο περιγράφει τα συστήματα ελέγχου στα κράτη μέλη ως κατά κανόνα αναποτελεσματικά ή μετρίως αποτελεσματικά·
4. επικροτεί ως εκ τούτου την προσπάθεια υλοποίησης των στόχων των διαρθρωτικών Ταμείων και του ταμείου Συνοχής κατά την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 στο πλαίσιο της αρχής διακυβέρνησης και εταιρικής σχέσης¹·
5. ζητεί από τα εθνικά ελεγκτικά συνέδρια να διαδραματίσουν σημαντικότερο ρόλο στους μηχανισμούς ελέγχου, να διασφαλίσουν ότι τα κονδύλια δαπανώνται ορθώς, να

¹ Όπως ορίζεται στο άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου, ΕΕ L 210 της 31.07.2006, σελ. 25.

αναλάβουν τις ευθύνες τους και να διαδραματίσουν πιο ενεργό ρόλο·

6. ζητεί από τα κράτη μέλη να παρέχουν κατευθύνσεις και κατάρτιση στους αναδόχους σχεδίων, στις αρμόδιες αρχές διαχείρισης και πληρωμών καθώς και στα όργανα ελέγχου, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι όλοι οι φορείς είναι πλήρως ενημερωμένοι και εφαρμόζουν σωστά τις απαιτήσεις του κοινοτικού κανονισμού·
7. επιδοκιμάζει τις ετήσιες συνόψεις των κρατών μελών ως πρώτο βήμα προς την κατεύθυνση των εθνικών δηλώσεων διαχείρισης· προτρέπει ωστόσο την Επιτροπή να προτείνει την έγκριση των ίδιων απαιτήσεων, κατευθυντήριων γραμμών και καθοδηγητικών σημειωμάτων για τις διαρθρωτικές πολιτικές όπως αντίστοιχα για την κοινή γεωργική πολιτική·
8. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι οι εκτελεστικές διατάξεις για τα σχέδια εγκρίθηκαν εκ νέου πολύ αργά, και ζητεί από τις αρμόδιες αρχές διαχείρισης καθώς και από τις αρχές πληρωμών και ελέγχου να προβλέψουν και να υλοποιήσουν κανόνες που θα αποσκοπούν στην απλοποίηση της διαχείρισης (π.χ. μέσω της μεγαλύτερης χρησιμοποίησης κατ' αποκοπήν πληρωμών).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	15.7.2008
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 16 -: 0 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Jean-Pierre Audy, Herbert Bösch, Jorgo Chatzimarkakis, Esther De Lange, Petr Duchoň, James Elles, Szabolcs Fazakas, Christofer Fjellner, Ingeborg Gräßle, Ashley Mote, Bart Staes
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Edit Herczog, Pierre Pribetich, Paul Rübig, Margarita Starkevičiūtė, Петя Ставрева

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	9.9.2008
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 51 -: 0 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Εμμανουήλ Αγγελάκας, Σταύρος Αρναουτάκης, Elspeth Attwooll, Jean Marie Beaupuy, Rolf Berend, Victor Boştinaru, Wolfgang Bulfon, Giorgio Carollo, Antonio De Blasio, Petru Filip, Gerardo Galeote, Iratxe García Pérez, Eugenijus Gentvilas, Ambroise Guellec, Gábor Harangozó, Marian Harkin, Jim Higgins, Mieczysław Edmund Janowski, Gisela Kallenbach, Tunne Kelam, Miloš Koterec, Constanze Angela Krehl, Florencio Luque Aguilar, Sérgio Marques, , Γιαννάκης Μάτσης, Miroslav Mikolášik, James Nicholson, Jan Olbrycht, Maria Grazia Pagano, Maria Petre, Markus Pieper, Pierre Pribetich, Giovanni Robusti, Wojciech Roszkowski, Elisabeth Schroedter, Grażyna Staniszewska, Catherine Stihler, Margie Sudre, Andrzej Jan Szejna, Lambert van Nistelrooij, Oldřich Vlasák Румяна Желева, Евгени Кирилов, Κυριάκος Τριανταφυλλίδης, Филиз Хакъева Хюсменова
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Den Dover, Emanuel Jardim Fernandes, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Eleonora Lo Curto, Zita Pleštinská, Iuliu Winkler